

ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКИХ СВЯЗЕЙ И ПРИВЛЕЧЕНИЯ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ: РЕГИОНАЛЬНЫЙ АСПЕКТ

ECU would decline lowering GDP growth by 2.5%. In particular net exports of machine-building products would fall, growth in the production and exports of metallurgical, chemical and agricultural products would be restricted, and dependence on increasingly expensive energy imports from the ECU would continue.

Conclusion

Ukraine's geopolitical location, in which the west and Russia compete with each other for influence, will ensure that the country's path of development will likely remain conflicted. It is Ukraine's tragedy that it finds itself located where two rival centres of power and authority collide and prevent the emergence of a strong democratic state. It seems unlikely that Ukraine can implement the structural reform needed to emerge either as a western-looking entrepreneurial state or an eastern-leaning developmental state any time soon. The politics is simply too divisive. For example in April 2012 a poll found that 38.3% favoured accession to the EU (which is not even an option at the present time) whilst 36% favoured accession to the ECU with the remainder either antithetical to both economic blocs or could not say (Razumkov Centre 2012, 127). Domestic party politics is equally conflicted in which the obstructionist populist anti-establishment 'left' is essentially market fundamentalist and has been co-opted by western interests, whilst the party-of-power establishment 'right' is more economically interventionist and developmental. However two issues are clear: first, some fiscal consolidation and reallocation is required to create either an entrepreneurial or a developmental state; and second, whilst emotion and soft power pulls Ukraine westwards hard calculation should make it look to Eurasia too.

REFERENCES:

- Bojczun, M. (2011b). "The international economic crisis and the 2010 presidential elections in Ukraine." *Journal of Communist and Transition Politics* 27(3-4): 496-519
- Connolly, R. and N. Copsey (2011). "The great slump of 2008-9 and Ukraine's integration with the European Union." *Journal of Communist and Transition Politics* 27(3-4): 541-565.
- Dragneva, R. and K. Wolczuk (2012). Russia, the Eurasian Customs Union and the EU: Cooperation, stagnation or rivalry? *Briefing Paper*. London, Chatham House. http://www.chathamhouse.org/sites/default/files/public/Research/Russia%20and%20Eurasia/0812bp_dragnevawolczuk.pdf 30/10/12
- Eurasian Development Bank (2012). *Ukraine and the Customs Union: Comprehensive assessment of the macroeconomic effects of various forms of deep economic integration of Ukraine and the member states of the Customs Union and Common Economic Space*. St Petersburg, Eurasian Development Bank. http://www.eabr.org/general/upload/reports/Ukraina_doklad_eng.pdf 30/10/12
- Government of Ukraine (2010). *Prosperous society, competitive economy, effective state*. Kyiv, Government of Ukraine. http://www.usubc.org/site/files/Ukraine_Program_of_Economic_Reforms_2010-2014.pdf [unofficial translation] 26/10/12
- IMF (2010). *Request for Stand-By Arrangement and Cancellation of Current Arrangement*. Washington DC, IMF. <http://www.imf.org/external/pubs/ft/scr/2010/cr10262.pdf> 29/10/12
- Kholod, N. (2012). *Reforming the Ukrainian economy under Yanukovich: The first two years*. Washington DC, Carnegie Endowment for International Peace. <http://carnegieendowment.org/2012/04/02/reforming-ukrainian-economy-under-yanukovich-first-two-years/a63h#> 24/10/12
- Mykhnenko, V. and A. Swain (2010). "Ukraine's diverging space-economy: The Orange Revolution, Post-Soviet development models and regional trajectories." *European Urban and Regional Studies* 17(2): 141-165.
- Sadowski, R. (2012). *The prospects for the EU-Ukraine free trade agreement*. Warsaw, Centre for Eastern Studies. <http://www.osw.waw.pl/en/publikacje/osw-commentary/2012-10-18/prospects-euukraine-free-trade-agreement> 24/10/12
- Varga, M. (2012). "Working class heresies": *Ideology in protests of Ukrainian workers during the world economic crisis*. Mimeo.
- World Bank (2010). *Ukraine country economic memorandum: Strategic choices to accelerate and sustain growth*. Washington DC, World Bank.

ПРЯМІ ІНОЗЕМНІ ІНВЕСТИЦІЇ ЯК ФАКТОР ЗРОСТАННЯ ВАЛОВОГО ВНУТРІШНЬОГО ПРОДУКТУ КРАЇНИ ТА АКТИВІЗАЦІЇ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Свідрак О.В. асистент кафедри "Фінанси" Донбаської державної машинобудівної академії (Україна)

Свідрак О.В. Прямі іноземні інвестиції як фактор зростання валового внутрішнього продукту країни та активізації економічного розвитку.

В статті проаналізовано динаміку залучення прямих іноземних інвестицій та валового внутрішнього продукту країни на протязі останніх 11 років. Доведено, що у більшості проаналізованих періодів зростання прямих іноземних інвестицій в Україну призвело до зростання ВВП за винятком лише 2009 року, коли прямі іноземні інвестиції у порівнянні з попереднім роком зросли на 4,54%, а ВВП України зменшилося на 3,66%. Визначено форму та характеристику зв'язку між прямими іноземними інвестиціями та валовим внутрішнім продуктом України та зроблено висновок про те що зв'язок між дослідженими показниками існує – він прямий та високий, однак розраховане рівняння регресії потребує уточнення та проведення додаткових розрахунків з виявлення інших показників впливу на результативний показник.

Ключові слова: Прямі іноземні інвестиції, валовий внутрішній продукт, коефіцієнт кореляції, регресійний аналіз, динаміка, економічний ріст, наявність зв'язків, макроекономічні показники.

Свідрак Е.В. Прямые иностранные инвестиции как фактор роста валового внутреннего продукта страны и активизации экономического развития.

В статье проанализирована динамика привлечения прямых иностранных инвестиций и валового внутреннего продукта страны на протяжении последних 11 лет. Доказано, что в большинстве проанализированных периодов рост прямых иностранных инвестиций в Украину привел к росту ВВП за исключением только в 2009 года, когда прямые иностранные инвестиции по сравнению с предыдущим годом выросли на 4,54 %, а ВВП Украины снизился на 3,66 %. Определены форма и характеристика связи между прямыми иностранными инвестициями и валовым внутренним продуктом Украины и сделан вывод о том, что связь между исследованными показателями существует - она прямая и высокая, однако рассчитанное уравнение регрессии требует уточнения и проведения дополнительных расчетов по выявлению других показателей воздействия на результативный показатель.

Ключевые слова: прямые иностранные инвестиции, валовый внутренний продукт, коэффициент корреляции, регрессионный анализ, динамика, экономический рост, наличие связей, макроекономические показатели.

Svidrak O. Foreign direct investment as a factor of growth of gross domestic product and enhancing economic development.

The article analyzes the dynamics of attracting foreign direct investment and gross domestic product over the past 11 years. Proved that in the majority of the analyzed periods increase in foreign direct investment in Ukraine has led to the growth of GDP except only in 2009, when foreign direct investment compared with the previous year increased by 4.54 %, and Ukraine's GDP fell by 3.66 %. Determine the form and characteristics of the link between foreign direct investment and gross domestic product of Ukraine and concluded that the relationship between the indices studied there - it is straight and tall, but the calculated regression equation requires clarification and additional calculations to identify other indicators of impact on productive indicator.

Keywords: foreign direct investment, gross domestic product, the correlation coefficient, regression analysis, the dynamics of economic

**ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКИХ СВЯЗЕЙ И ПРИВЛЕЧЕНИЯ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ:
РЕГИОНАЛЬНЫЙ АСПЕКТ**

growth, the linkages, macroeconomic indicators.

Постановка проблеми.

На сучасному етапі економічного розвитку держави загострення набуває проблема достатнього ресурсного забезпечення інвестиційної діяльності в умовах дефіциту коштів державного та місцевих бюджетів, нестійкого фінансового стану більшості суб'єктів підприємницької діяльності. Це обумовлює актуальність виявлення зв'язків та залежностей між прямими іноземними інвестиціями та валовим внутрішнім продуктом (ВВП) як на регіональному так і на загальнодержавному рівнях.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Дослідженням проблем залучення прямих іноземних інвестицій в Україну займалися багато вчених-економістів, серед яких можна виділити роботи Сааджан В.А. [1], Скорик Т.О. [1], Бондар І.Р. [2], Куліш І. та Ліпенцев А. [3] та інші.

Як зазначає колектив авторів Куліш І. та Ліпенцев А.: «Між темпами економічного зростання ВВП та припливом іноземних інвестицій у регіон завжди є залежність» [3].

Тобто із припливом прямих іноземних інвестицій ВВП в регіоні також повинно зростати, що буде свідчити про вірність тверджень багатьох економістів і науковців про позитивний вплив прямих іноземних інвестицій на економічний розвиток на регіональному рівні.

Виділення невирішеної частини проблеми.

Не зважаючи на достатню велику кількість наукових праць щодо дослідження проблем залучення прямих іноземних інвестицій та оцінки їх динаміки, структури й ефективності, немає єдиної точки зору щодо характеру зв'язків між прямими іноземними інвестиціями та іншими макроекономічними показниками розвитку держави.

Ціль статті.

Виявлення та характеристика форми зв'язку між залученням прямих іноземних інвестицій та зростанням валового внутрішнього продукту України.

Виклад основного матеріалу.

Оцінити залежність між ВВП та прямими іноземними інвестиціями за даними Держкомстату України в цілому по країні можливо з використанням даних табл. 1.

Аналізуючи динаміку прямих іноземних інвестицій в Україну (табл. 2) можна відзначити, що позитивна тенденція спостерігається на протязі 2003-2005 років, коли темпи зростання показників залучення також збільшувались з 44,47% у 2003 році у порівнянні з 2002, до 235,24% у 2005 році. Однак після часткового скасування інвестиційний пільг, а саме щодо функціонування вільних (спеціальних) економічних зон, територій пріоритетного розвитку, технологічних парків, тощо, спостерігається зменшення надходжень інвестицій у прямій формі на 40,7% у 2006 році у порівнянні з попереднім.

Надалі у 2007 році знов зростають обсяги залучений до країни коштів на 68,22% у порівнянні з 2006 роком, однак у 2008 році – позитивна тенденція знов змінюється негативною.

Починаючи з 2009 до 2011 року можна спостерігати незначне але щорічне збільшення сум прямих іноземних інвестицій в Україну, однак в останньому аналізованому періоді 2012 році у порівнянні з попереднім їхня сума зменшилась на 24,97%, що негативно характеризує інвестиційну активність та привабливість держави в цілому.

Таблиця 1

Дані про надходження прямих іноземних інвестицій та ВВП України у динаміці 2002-2012 роки*

Найменування показника	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Прямі іноземні інвестиції в Україну, млн. дол. США	916,5	1322,6	2252,6	7843	4717,3	7935,4	6073,7	4436,6	4753	5527,9	4128,5
Курс дол. США (середній за період), грн. [4]	5,3267	5,3327	5,3195	5,1219	5,05	5,05	5,4462	7,7943	7,9348	7,9544	7,9911
Прямі іноземні інвестиції в Україну, млн. грн.	4881,92	7053,03	11982,71	40171,06	23822,37	40073,77	33078,58	34580,19	37714,10	43971,13	32991,26
ВВП, млн. грн.	225810	267344	345113	441452	544153	720731	948056	913345	1082569	1302079	1408889

* розраховано автором з використанням даних Держкомстату України [5]

Щодо динаміки ВВП України необхідно відзначити що вона на протязі 2003-2008 була позитивною однак у 2009 році спостерігається зменшення валового внутрішнього продукції країни на 3,66%. Скоріше за все воно пов'язане зі світовою економічною кризою 2009 року. А починаючи з 2010 ВВП зростає стрімкими темпами, які суттєво, майже вдвічі зменшуються у 2012 році у порівнянні з попередніми двома періодами аналізу (рис. 1).

Таблиця 2

Результати аналізу динаміки надходження прямих іноземних інвестицій та ВВП України 2003-2012 роки***

Найменування показника	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Темп приросту прямих іноземних інвестицій, %	44,47	69,89	235,24	-40,70	68,22	-17,46	4,54	9,06	16,59	-24,97
Темп приросту прямих ВВП, %	18,39	29,09	27,92	23,26	32,45	31,54	-3,66	18,53	20,28	8,20

*** розраховано автором на основі даних табл. 2

Таким чином можна стверджувати, що у більшості проаналізованих періодів зростання прямих іноземних інвестицій в Україну призвело до зростання ВВП за винятком лише 2009 року, коли прямі іноземні інвестиції у порівнянні з попереднім роком зросли на 4,54%, а ВВП України зменшилося на 3,66%.

Для визначення форми зв'язку між проаналізованими показниками скористаємося інструментами кореляційно-регресійного аналізу.

**ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКИХ СВЯЗЕЙ И ПРИВЛЕЧЕНИЯ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ:
РЕГИОНАЛЬНЫЙ АСПЕКТ**

Необхідно зауважити, що форми прояву взаємозв'язків між макроекономічними показниками розвитку держави можуть бути досить різноманітними. У якості самих загальних їхніх видів виділяють функціональну (повну) і кореляційну (неповну) залежність.

Кореляційний зв'язок проявляється в середньому, для масових спостережень, коли заданим значенням залежної перемінної відповідає деякий ряд імовірнісних значень незалежної перемінної.

Для розрахунку параметрів регресії потрібно побудувати розрахункову табл. 3.

Таблиця 3

Розрахункова таблиця параметрів регресії**

x	y	x ²	y ²	x • y
4881.92	225810	23833142.89	50990156100	1102386355.2
7053.03	267344	49745232.18	71472814336	1885585252.32
11982.71	345113	143585338.94	119102982769	4135388996.23
40171.06	441452	1613714061.52	194879868304	17733594779.12
23822.37	544153	567505312.42	296102487409	12963014102.61
40073.77	720731	1605907042.01	519453174361	28882408325.87
33078.58	948056	1094192454.82	898810179136	31360346240.48
34580.19	913345	1195789540.44	834199089025	31583643635.55
37714.1	1082569	1422353338.81	1171955639761	40828115522.9
43971.13	1302079	1933460273.48	1695409722241	57253884979.27
32991.26	1408889	1088423236.39	1984968214321	46481023310.14
310320.12	8199541	10738508973.89	7837344327763	274209391499.69

** розраховано автором на основі даних табл. 1

Розрахунок параметрів рівняння регресії дав наступні результати:

$$x_{cp} = \sum x_i / n = 310320.12 / 11 = 28210.92;$$

$$y_{cp} = \sum y_i / n = 8199541 / 11 = 745412.82;$$

$$xy_{cp} = \sum xy_i / n = 274209391499.69 / 11 = 24928126499.97.$$

Вибіркові дисперсії становили:

$$S^2(x) = \sum x_i^2 / n - x_{cp}^2 = 10738508973.89 / 11 - 28210.922 = 180372081.29;$$

$$S^2(y) = \sum y_i^2 / n - y_{cp}^2 = 7837344327763 / 11 - 745412.822 = 156845578468.69.$$

Коефіцієнт кореляції становив: $r_{xy} = 0.73$, що свідчить про наявність зв'язку між ознакою Y (ВВП за відповідний рік (млн. грн.)) та фактором X (абсолютного показника залучених прямих іноземних інвестицій до України (млн. грн.)) високого та прямого (згідно шкали Чедока).

Коефіцієнт регресії становив $b = 21,62$. Таке його значення свідчить про те, що з підвищенням прямих іноземних інвестицій в Україну на 1 млн. грн., ВВП зростає в середньому на 21,62 млн. грн. Коефіцієнт $a = 135539,54$ формально показує прогнозований рівень ВВП у 2013 році, однак тільки в тому випадку, якщо $x=0$ знаходиться близько до вибірових значень.

Таким чином рівняння регресії матиме вигляд:

$$y = 21,62 \cdot x + 135539,54.$$

Розрахований коефіцієнт еластичності менше 1 ($E=0,82$), тобто при зміні X на 1%, Y зміниться менш ніж на 1%, а це означає незначний вплив X на Y.

Проведена оцінка якості рівняння регресії за допомогою середньої помилки апроксимації ($\bar{A}$), яка становила 26,99%. З приводу того, що помилка більше 7%, можна сказати про те, що отримане рівняння не є якісним та його використання у якості регресії не є бажаним.

Але значення коефіцієнту детермінації 0,5375 свідчить, що у 53,75% випадків зміна X приводить до зміни Y, тобто точність підбору рівняння регресії – середня. Інші 46,25% змін Y пояснюються факторами, які не враховано у моделі.

Наочним зображенням кореляційної залежності служить кореляційне поле (рис. 1). Воно являє собою графік, де на осі абсцис відкладаються значення X (абсолютного показника залучених прямих іноземних інвестицій до України (млн. грн.)), по осі ординат – Y (ВВП за відповідний рік (млн. грн.)). Крапками показуються сполучення X та Y.

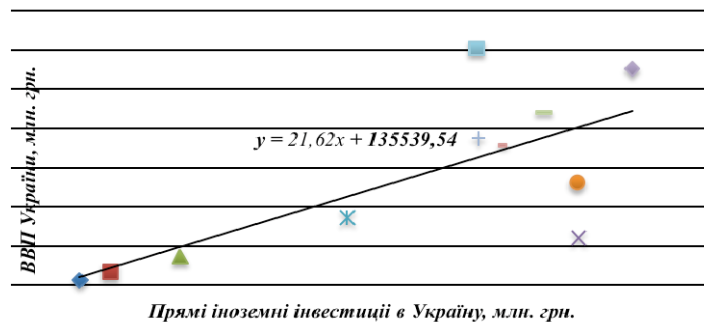

Рис. 1. Кореляційне поле залежності ВВП від залучення прямих іноземних інвестицій в Україну (побудоване на основі даних 2002-2012 роки [5])

Таким чином можна зробити висновок про те, що зв'язок між дослідженими показниками існує – він прямий та високий, однак

ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКИХ СВЯЗЕЙ И ПРИВЛЕЧЕНИЯ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ: РЕГИОНАЛЬНЫЙ АСПЕКТ

розраховане рівняння регресії потребує уточнення та проведення додаткових розрахунків з виявлення інших показників впливу на результативний показник.

Висновки.

Виявлено прямий та високий ступінь зв'язку між залученням прямих іноземних інвестицій та ВВП України за результатами проведеного кореляційно-регресійного аналізу статистичних даних за період 2002-2012 роки.

Однак необхідно зауважити, що за допомогою кореляційно-регресійного аналізу отримано лише результати оцінки параметрів рівняння регресії, які характерні для даного статистичного спостереження (значень X та Y, наведених у табл. 1), тому перспективами подальших досліджень може стати уточнення рівняння регресії та перевірка гіпотез відносно коефіцієнтів лінійного рівняння регресії з використанням критерію Ст'юдента та Фішера, проведення дисперсійного аналізу, а також аналіз інших факторів, які впливають на ВВП і рівень економічного росту країни в цілому.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ:

1. Сааджан В.А. Іноземні інвестиції: Аналіз та вплив на економічний розвиток України / В.А. Сааджан, Т.О. Скорик. - http://archive.nbuv.gov.ua/e-journals/econrch/2012_3-4/12svaery.pdf.
2. Бондар І.Р. Проблеми залучення іноземних інвестицій в Україну на сучасному етапі / І.Р. Бондар // Регіональна економіка. – 2009. – № 4. – С. 62-71.
3. Ліпенцев А. Чинники впливу на залучення іноземних інвестицій у регіони України / А. Ліпенцев, І. Куліш. - http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Dums/2010_3/10laviru.pdf.
4. Статистика курсу долара США. - <http://net.dn.ua/money/stat.php?valute=12>.
5. Соціально-економічний розвиток України. – Державна служба статистики України. - <http://www.ukrstat.gov.ua/>

СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ КРАЇНИ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЇ

Семкова Л.В., к.е.н., доцент кафедри економіки та фінансово-економічної безпеки Маріупольського державного університету (Україна)

Семкова Л.В. Стратегічні напрями забезпечення зовнішньоекономічної безпеки країни в умовах інтеграції.

В статті проаналізовано зовнішньоекономічну політику держави, застосування якої на практиці дозволить виробити ефективні управлінські рішення з урахуванням національних інтересів України. Доведено, що реалізація політики імпортозаміщення вимагає поліпшення ділового середовища в цілому за рахунок комплексного запровадження інституційних, регуляторних, преференційних, податкових, митних та інвестиційних заходів. На засадах проведеного аналізу запропоновано підходи до мінімізації загроз зовнішньоекономічній безпеці України, серед яких: нарощування обсягів промислового виробництва; проведення політики імпортозаміщення; розробка Національної програми забезпечення конкурентоспроможності вітчизняних виробників тощо.

Ключові слова: зовнішньоекономічна безпека, зовнішньоекономічна діяльність, відкритість національної економіки, глобалізація, інтеграція, імпортозаміщення, конкурентоспроможність вітчизняних виробників.

Семкова Л.В. Стратегические направления обеспечения внешнеэкономической безопасности страны в условиях интеграции.

В статье проанализирована внешнеэкономическая политика государства, применение которой на практике позволит выработать эффективные управленческие решения с учетом национальных интересов Украины. Доказано, что реализация политики импортозамещения требует улучшения деловой среды в целом за счет комплексного внедрения институциональных, регуляторных, преференциальных, налоговых, таможенных и инвестиционных мероприятий. На основе проведенного анализа предложены подходы к минимизации угроз внешнеэкономической безопасности Украины, среди которых: наращивание объемов промышленного производства, проведение политики импортозамещения, разработка Национальной программы обеспечения конкурентоспособности отечественных производителей и т.д.

Ключевые слова: внешнеэкономическая безопасность, внешнеэкономическая деятельность, открытость национальной экономики, глобализация, интеграция, импортозамещение, конкурентоспособность отечественных производителей.

Semkova L. Strategic direction to ensure the safety of foreign trade of the country in terms of integration.

The article analyzes the foreign policy of the state, the use of which in practice will allow management to develop effective solutions to the national interests of Ukraine. It is proved that the implementation of the import substitution policy requires improvement of the business environment as a whole by introducing an integrated institutional, regulatory, preferential tax, customs and investment activities. Based on the analysis proposed approaches to minimize the threat of foreign economic security of Ukraine, including: increasing the volume of industrial production, the policy of import substitution, the development of the National Programme for the competitiveness of domestic producers, etc.

Keywords: foreign security trade, openness of the national economy, globalization, integration, import substitution, the competitiveness of domestic producers.

Постановка проблеми та актуальність теми дослідження. Головними перешкодами на сучасному етапі залишаються питання визначення пріоритетного напрямку та міри економічної інтеграції. Ці дуже важливі проблеми намагаються вирішити органи державної влади, організації та науковці. Але при розгляді цих проблем необхідно розуміти, що процеси економічної інтеграції дуже тривалі та не можуть мати вигляд остаточних рекомендацій, бо трансформуються економічні відносини в нашій державі, змінюються й самі структури світового господарства. Тому потрібно чітко розуміти чинники, що впливають на розвиток економічної інтеграції та визначити стратегію державної інтеграційної політики на різні терміни з урахуванням політичних, економічних, правових, соціальних, моральних та інших передумов, як в країні, так і в потенційному інтеграційному середовищі.

Ступінь вивченості проблеми дослідження. Суттєвий внесок у дослідження цієї проблематики зробили представники економічної наукової школи зарубіжних країн. Серед них варто відзначити праці Л.І. Абалкіна, В.В. Барабіна, С.М. Бухвальда, С.Ю. Глазьева, В.С. Загашвілі, В.К. Сенчагова.

Метою дослідження є розробка науково-практичних підходів до мінімізації загроз зовнішньоекономічній безпеці України в умовах сучасних глобальних викликів.

Виклад основного матеріалу. Оцінка стану зовнішньоекономічної безпеки України повинна лягти в основу зовнішньоекономічної політики держави, що дозволить виробити ефективні управлінські рішення з урахуванням національних інтересів.

Відкритість економіки змінює підходи до конкурентної політики. Концепція «відкритих інновацій» дозволяє здійснювати імпортозаміщення та отримувати прибуток від спільного використання результатів науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт та інтелектуальної власності завдяки сполученню відносної новизни позичених інновацій і конкурентних переваг країни.

Імпортозаміщення забезпечує: зменшення ціни товарів за рахунок використання власної сировини і економії транспортних витрат; формування внутрішньої кооперації; підвищення рівня зайнятості. Вивчення структури імпорту та функціонально-вартісний аналіз зарубіжних аналогів дозволяє визначити пріоритети імпортозаміщення. Політика імпортозаміщення спирається на теорію господарського суверенітету. Дослідники проблеми імпортозаміщення вважають, що заміщення імпорту має бути поетапним: на першому етапі – витіснення зарубіжних товарів невисокої якості, надалі – заміна високоякісних товарів. В процесі вибору проектів з імпортозаміщення